

Ett fall af luxatio radio-carpalis volaris.

AF

H. Bardy.

Luxationer i radio-karpaleden äro en stor sällsynthet, emedan ligamenten här äro ovanligt starka och svårare våld af denna orsak i regel åstadkomma ett benbrott. De talrika muskelsenorna bidraga äfven i väsentlig grad till att gifva handlofven fasthet och stadga. Den något vanligare förekommande dorsala luxationen har ofta förvexlats med typiska radius-epipfysbrott. Ja Dupuytren har gått så långt, att han påstått, att alla fall af luxation i denna led varit orätt diagnostiserade underarmsbrott. Detta var naturligtvis att gå något för långt i skepticism. Tillmanns och Hecht hafva ur litteraturen lyckats sammanställa in summa 43 säkra fall af luxatio radio-carpalis. Af dessa voro 7 komplicerade. Luxationen var 26 gånger dorsal och 17 gånger volar. Man indelar nämligen ledvrickningarna i denna ledgång uti dorsala och volara, beroende på om carpus ligger på den dorsala eller volara sidan af underarmens ben. Mitt fall gäller en volar luxation.

Patienten i fråga är en 40 år gammal hyrkusk från Helsingfors. Då han skulle komma ned från sin stallsvind hade han oturen att snafva, så att han hufvudstupa föll utför den branta trappan. I fallet stötte han sin venstra hand, men kunde ej mera erinra sig den närmare tillgången härvid. Antagligt är, att den framsträckta handen träffat marken i starkt flekterad ställning. Först 2 månader efter olyckshändelsen

Ett fall af luxatio radio-carpalis volaris.

555

ansåg han för nödigt att rådfråga en läkare, emedan handen ännu icke blifvit brukbar.

Handen företedde då en stark bajonettställning. På ryggsidan af handlofven kunde underarmens ledyta väl ses och

palperas. Proc. styloideus radii kändes ock väl. På den volara sidan var handlofven fyllig och i djupet kunde carpus benens rand palperas, belägna framför underarmbenens nedre ändar. Alla rörelser voro nästan omöjliga tillfölj af smärta.

Handen blef röntgenfotograferad från tvenne sidor. Den från sida till sida tagna bilden visar med all önskvärd tydlighet, att handen i förening med de båda raderna handlofven är luxerad mot underarmens volara yta. Den från vola till

Ett fall af luxatio radio-carpalis volaris

Henri Bardy

Henri Bardy hade en framgångsrik karriär som kirurg på Maria sjukhus i Helsingfors. Han beskriver en patient med en volart luxerad handled. I rapporten ingår en beskrivning av patienten med många särdrag som än i dag utmärker våra patienter, t.ex. envishet. Patienten uppsöker läkare först två månader efter olycksfallet. Dr. Bardy beskriver även typiska följdfrakturer av exempelvis os. lunatum, samt de för fallet typiska ledbandsskadorna. Luxation av handleden sker alltid efter ett högenergitrauma. Behandlingen är i dag kirurgisk och går ut på att reponera luxationen och rekonstruera ledbanden. I detta fall gjordes inga försök att reponera handleden, patienten vägrade envist, utan behandlingen var helt konservativ. Enligt artikeln var den dock bra eftersom rörligheten i hög grad återkom. Men hur det egentligen gick vet vi inte eftersom ingen klinisk uppföljning har gjorts. I sanningens namn bör det sägas att handledens funktion kan förbli anspråkslös också efter modern kirurgisk rekonstruktion.

Jan-Magnus Björkenheim

556

H. Bardy.

dorsum tagna plåten visar oss samma sak, ehuru mindre tydligt, men denna bild visar i stället två bilationer, nämligen ett brott af proc. styloideus ulnae och en isolerad luxation af os lunatum.

Mannen, som hörde till det slag af patienter, hvilka redan i dörren själfva bestämma behandlingen, gick på inga vilkor in på något repositionsförsök, hvarför jag endast lät behandla honom med massage och rörelser.

Behandlingen kröntes med ganska god framgång i det att rörligheten i hög grad återkom. Pat. ledsnade det oakadt snart på alltsamman och försvann efter en kort tid i obekanta öden.